

דף קז.

הרמב"ם הל' ערביין וחרמיין פ"ב ח"י
עין לעיל דף קו : עין משפט ז

הרמב"ם הל' ערביין וחרמיין פ"ב ח"ט

האומר הרי עלי מטבע כספ^ו לא יפחית מדינר כספ^ו. מטבע נחשת לא יפחית ממעה כספ^ו. הרי עלי ברזל לא יפחית ממנה על אמה לכה עורב שהיה למלחה בגג ההייכל כמו שיתבאר במקומו :

הרמב"ם הל' ערביין וחרמיין פ"ב ח"י
עין לעיל דף קו : עין משפט ז

הרמב"ם הל' ערביין וחרמיין פ"ב ח"ט
עין לעיל עין משפט ב

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פ"ז חטז

האומר הרי עלי אין לא יפחית משלשה לוגין. **ו** הרי עלי שמן לא יפחית מלוג. פירש נדרו ושכח כמה לוג נדר מן

ז. כספ^ו משנה: האומר הרי עלי מטבע כספ^ו וכוכו. משנה בסוף מנהות (דף ק"ו): הרי עלי כספ^ו לא יפחית וכוכו ובגמרה לא יפחית מדינר כספ^ו ודילמא נסכא (ותירצו) אמר מטבע וכוכו: ברזל וכוכו עד לכלה עורב. (שם בגם) ובנחתת לא חש ובינו לדראכ"י אע"פ שימושתו קב ונקי מפני שאינו אלא בבריתא וסתם מתניתין עדרף. ולא ידעתה למה השמיט ובינו דין האומר עלי מטבע זהב וכוכן למה לא כתוב גבי לא יפחית מדינר כספ^ו דה"מ באתרא שלא סגי פריטי דכספא:

ח. כספ^ו משנה: האומר הרי עלי אין לא יפחית משלשה לוגין הרי עלי שמן לא יפחית מלוג. משנה בסוף מנהות (דף ק"ז): פירש נדרו ושכח כמה לוג נדר וכוכו. שם במשנה פירושתי

כ"יין או מן הַשְׁמָן יִבְיא אֲרָבָעים וּמֵאָה לֹוג. שָׁאיָן לְהַיּוֹם שְׁמָקְרִיבִין בּוֹ הַצְבּוֹר קְרָבָנוֹת מְרֻבּוֹת יוֹתֶר מִיּוֹם טוֹב הַרְאָשׁוֹן שֶׁל חָג שְׁחָל לְהִיּוֹת בְּשַׁבָּת וְהִי הַנְּסָכִים בּוֹ מֵאָה וְאֲרָבָעים לֹוג שְׁמָן וּכְמוֹתָם יִין כְּמוֹ שְׁיִתְּבָאָר בְּהַלְכוֹת תְּמִידִין וּמוֹסְפִּין:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבות פט"ז ח"ג עין משפט י.

הנודר סתם מביא מן הגדולים שבמין שנדר. **ו** ואם אותו מקום רגילין לקרות בסתם לאחד מן המינין מביא פאנשי המקום. כיitzד. נדר עולה מן הבקר יביא שור. אמר הרי עלי עולה אם דרך אנשי המקום לקרות עולה סתם אפלו לעולת העוף מביא פרדה אחת תור או בן יונה. ואם דרכן שאין קורין עולה סתם אלא לעולת בקר יביא שור. וכן כל פיוואה בזה:

ואני יודע מה פירושתי יביא כו"ם המרובה ובגמרה תנא כי"ט הרាជון של חג שחל להיות בשבת:

ט. כתף משנה: הנודר סתם מביא מן הגדולים שבמין שנדר. הכל משמע במסנה בסוף מנהות וכן מפורש בתוספתא פרק י"ג. ומה שכח瓮 ואם אותו מקום רגילים לקרות בסתם וכו'. שם במסנה הרי עלי עולה יביא כבש רבא"ע אומר תור או בן יונה ובגמרה ולא פליגי מר כי אתריה ומר כי אתריה, ודבורי רביינו בפירושה מבוארם ורש"י פירש בע"א:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ט

ען משפט כ.

**פְּרָשׁ אֶחָד מֵהֶن וְשִׁכָּחַ אוֹ שָׁאָמֵר לֹא אָבִיו אֶחָד מֵהֶן
הַקְּדָשׁ הָרִי זֶה מִקְדִּישׁ גָּדוֹל שְׁבָהָן וְאַחֲרֵיכֶם יָצָא יְדִי
חֻבְתָּו. וְכֵן הַגּוֹדֵר עוֹלָה מִן הַבָּקָר וְקַבָּעַ נְדָרוֹ וְשִׁכָּחַ מִהָּ
קַבָּעַ אָמֵר שׂוֹר אָמֵר עֲגָל הָרִי זֶה יָבִיא שׂוֹר. וְכֵן אָמֵר קַבָּעַ
בְּכָבְשִׁים וְשִׁכָּחַ מִה קַבָּעַ יָבִיא אַיִל. קַבָּעַ בְּעָזִים וְשִׁכָּחַ
יָבִיא שְׂעִיר. שִׁכָּחַ בָּאֵיזָה מִין מִן הַבָּהָמָה קַבָּעַ עוֹלָתוֹ
יָבִיא שׂוֹר וְאַיִל וְשְׂעִיר. וְאָמֵן נִסְתְּפֵק לֹא שָׁמָא קַבָּעַ עוֹלָתוֹ
בְּעֻזָּף יוֹסִיף תּוֹר וְכֵן יוֹנָה:**

ג. **כسف משנה:** וכן הנודר עולה מן הבקר וכו'. שם (דף ק"ז) פירושתי מן הבקר ואני יודע מה פירושתי יביא פר ועגל, ובגמרא אמר רבי וליתני פר ממה נפרש הא מנין רבוי היא לא אמר קטן והביא גדול לא יצא אי רבוי אימא סיפה וכו' רישא וסיפא רבוי מציעתה רבנן אין והכי קאמר דבר זה מחלוקת רבוי ורבנן ופסק ורבינו כרבנן. ומיש' וכן אמר קבע בכבשים ושכח מה קבע יביא איל קבע בעזים ושכח (מה קבע) יביא שעיר. משנה שם מן הבהמה ואני יודע מה ומיש' שכח באיזה זה מין מן הבהמה קבע עולתו וכו'. משנה שם מה שכחתי בסמור בשם הגמרא דמתני' פירושתי יביא פר ועגל איל שעיר גדי וטליה, ומתוך מה שכחתי בסמור בשם הגמרא דמתני' רבוי אבל לרבות אין צורך להביא אלא הגדול דהינו פר ואיל ושעיר ממילא משמע שאם זכור שקבע בכבשים ושכח מה קבע יביא איל ואם זכור שקבע בעזים ושכח מה קבע יביא שעיר: כתיב הראב"ד פירש אחד מהם וכו' עד hari זה יביא שור וא"א המשנה אמרה יביא פר ועגל וכו'. הדבר מבואר שאין זה השגה אלא טעם לדברי רבינו לרמה לא פסק כסותם מתני' וכבר נתבאר. ומיש' ואם נסתפק לו שמא קבע עולתו בעוף וכו'. שם במשנה:

דף קז :

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"י

נדר תודה או שלמים **ו** וקבע נדרו בפרק ושכח למי קבעו יביא פר ופרה. וכן אם נסתפק לו בכבשים יביא איל ורחל. נסתפק לו בעזים יביא שער ושעירה. שכח באיל זה מין קבע נדרו מביא פר ופרה איל ורחל שער ושעירה. האומר הרי עלי עולת עוף מביא תור או בן יונה. פירוש ושכח באיל זה מין קבע נדרו מביא תור ובן יונה:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ד

מי שנדר שור או איל **ו** או כבש או עגל וכיוצא בהם לא יביא כחיש ביותר שבאותו המין מפני שעמיו מועטין. **ואינו חייב להביא היפה השמן ביותר מאשר שם לעלה**

כ. **כسف משנה:** נדר תודה ושלמים וכו' עד שער ושעירה. שם במשנה וاع"פ ששנואה שם אליבא דברי כבר נתבאר דנקטין כרבנן דאמרינו שאין צורך להביא אלא גדול: האומר הרי עלי עולת עוף מביא תור או וכו'. ברפ"ב דכרותות (דף ט') לפי שנאמר בתורות והקריב שומע אני האומר הרי עלי עולת העוף לא יפחota משני פרידין תיל והקריבו אפילו פרידה אחת:

ל. **כسف משנה:** מי שנדר שור או איל וכו'. שם במשנה הרי עלי שור יביא הוא ונסכו במנה עגל יביא הוא ונסכו בחמש איל יביא הוא ונסכו בשתיים כבש יביא הוא ונסכו בסלע. ומשמע לרביינו שדים אילו הם דמי הבינוינו שככל מין וכן כתוב בפירוש המשנה זיל אל הדמים הם הדמים הבינוינו לאלו הדברים באותו זמן באותה הארץ. ובתוספתא פרק י"ג איל לא גדול ולא קטן אלא ביןוני ורש"י פירש בענין אחר. ומיש ואם הביא הכלוח יצא ידי נדרו:

מִמֶּנּוּ אַלְאָ יִבֵּיא הַבִּינּוֹנִי. וְאִם הַבִּיא הַכְּחֹשֶׁן יֵצֵא יָדִי נְדָרוֹ:

ר' רם ב"מ הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ה עין משפט ג.ד.

הַאֲוֹمֵר הָרַי עַלְיִ שׂוֹר שְׂוָה מִנֶּה אַיִלָּ שׂוֹר שְׂשָׂה מִנֶּה בְּאֹתוֹ מֶקְומֵן חַיֵּן מְנֻסְכֵּיו. הַבִּיא שְׁנִים בְּמִנָּה לֹא יֵצֵא:

ר' רם ב"מ הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ב עין משפט ה.

נְדָר עַולָּה מִן הַכְּבָשִׁים אוֹ מִן הַאַיִלִים וְהַבִּיא פָּלָגֶת הָרַי זֶה סְפָק אִם יֵצֵא יָדִי נְדָרוֹ אוֹ לֹא יֵצֵא. וְכֵן הַנְּדָר עַולָּת עֹוף מִן הַתּוֹרִים אוֹ מִן בְּנֵי הַיּוֹנָה וְהַבִּיא תִּחְלַת הַצְּהוּב שְׁבָזָה וְשְׁבָזָה הָרַי זֶה סְפָק. נְדָר שְׁחֹר וְהַבִּיא לְבֵן לְבֵן וְהַבִּיא שְׁחֹר זָכָר וְהַבִּיא נְקָבָה נְקָבָה וְהַבִּיא זָכָר לֹא יֵצֵא:

מ. **כسف משנה:** האומר הרי עלי שור שווה מנה וכו' עד לא יצא. משנה בסוף מנהות (דף ק"ז) ואע"ג דמסיים בה עגל בחמש יביא חוות מנסכיו איל בשתיים יביא בשתיים חוות מנסכיו כבש בסלע יביא בסלע חוות מנסכיו ולא חש רבינו לכתחבו משום דמשור במנה נשמע לאין דעתך שכבע דמים לקרבן אין הננסכים בכלל. ודעת דמתני' הכי איתא שור במנה והביא שניים במנה לא יצא ואפי' זה במנה חסר דינר וזה במנה חסר דינר ולא ידעת לך מה השמייט רבינו האי אפילו:

ג. **כسف משנה:** נדר עוללה מן הכבשים או מן האילים והביא פלגש הי' ספק. בעיא בסוף פ"ק דחולין (כ"ג): וקאמר אליבא דר"י לא תיבעי לך אמר בריה הווי וכו' כי תבעי לך אליבא דבר פדא אמר מייתי ומתני' וסלקה בתיקו. ובפרק שתי מדות (צ"א): אסיקנא לבר פדא בקשה. ויש לתמהוה על רבינו שהי' לפסוק שלא יצא ידי נדרו כרבי יהוחנן דאמר הכה לא להניח הדבר בספק וכבר פדא דאסיקנא בקשה. ותירץ הר"י קורוקוס ז"ל דכיון דלא אסיקנא בתיאובתא הוה אפשר למפסק כוותיה וה"ל ספיקא אי הלכה כר' יהוחנן או אי הלכה כבר פדא עכ"ד: וכן הנודר עולה עופר מן התوريים או מן בני היונה וכו'. בסוף פ"ק דחולין (דף צ"ב): בעיא דלא איפשיטה: נדר שחור והביא לבן וכו'. משנה בסוף מנהות (דף ק"ז): ומיש זכר והביא נקבה וכו'. נלמד מק"ו משחזר והביא לבן:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"א עין משפט ו.

הנorder גָדוֹל וְהַבִּיא קֶטֶן לֹא יֵצֶא. □ קֶטֶן וְהַבִּיא גָדוֹל יֵצֶא. בַּיּוֹצֵד. אָמֵר הָרִי עַלִי עוֹלָה או שְׁלָמִים כְּבָשׂ וְהַבִּיא אַיִל. או שְׁנָדָר עֲגָל וְהַבִּיא שׂוֹר. גָּדִי וְהַבִּיא שְׁעִיר יֵצֶא:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ג עין משפט ז.

הנorder סְתִם מַבִּיא מִן הַגָּדוֹלִים שְׁבָמִין שְׁנָדָר. □ וְאִם אָתוֹ הַמֶּקוֹם רַגִּילִין לְקָרוֹת בְּסְתִם לְאַחֵד מִן הַמִּינִין מַבִּיא בְּאַנְשֵׁי הַמֶּקוֹם. בַּיּוֹצֵד. נְדָר עוֹלָה מִן הַבָּקָר יִבִּיא שׂוֹר. אָמֵר הָרִי עַלִי עוֹלָה אִם בָּךְ אַנְשֵׁי הַמֶּקוֹם לְקָרוֹת עוֹלָה סְתִם אֲפָלוּ לְעוֹלָת הַעֲוֹף מַבִּיא פְּרָדָה אַחַת תּוֹר או בֵּן יוֹנָה. וְאִם דָּרְכֵן שְׁאַיִן קוֹרֵין עוֹלָה סְתִם אֶלָּא לְעוֹלָת בָּקָר יִבִּיא שׂוֹר. וְכֵן כָּל בִּיוֹצֵא בָּזָה:

הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פט"ז ח"ב עין משפט ח.

אָמֵר הָרִי עַלִי בְּסֶלֶע לְמִזְבֵּחַ יִבִּיא כְּבָשׂ. □ שְׁאַיִן לְהַדְרָר שְׁקָרְבָּן בְּסֶלֶע לְמִזְבֵּחַ אֶלָּא כְּבָשׂ. פְּרָשׂ וְשְׁבָח מֵה שְׁפָרְשָׂ יִבִּיא בְּסֶלֶע מִכֶּל דָּבָר וְדָבָר שְׁקָרְבָּן לְמִזְבֵּחַ:

ט. **כسف** **משנה:** הנorder גדול והבִיא קטן לא יצא. משנה בסוף מנהות (דף ק"ז). ומה שכתב קטן והבִיא גדול יצא. גם זה שם במשנה ופסק כתנא קמא ודלא כרב:

ע. **כسف** **משנה:** הנorder סתם מביא מן הגדולים שבמין שנדר. הכי משמע במשנה בסוף מנהות וכן מפורש בתוספתא פרק י"ג. ומה שכתב ואם אותו מקום וגילים ל��רות בסתם וכו'. שם במשנה הרוי עלי עולה יביא כבש ראב"ע אומר תור או בן יוֹנָה ובעמרא ולא פלייגי מוד כי אתריה ומיר כי אתריה, ודבריו רביינו בפיוושה מבוארים ורש"י פירש בע"א:

פ. **כسف** **משנה:** אמר הרוי עלי בסלע למזבח יביא כבש וכו'. בפ"ב דכrichtot (דף י'):

ען משפט ט.

הרמב"ם הל' שקלים פ"ב ח"ב

ובמקdash היה לפניהם תמיד שלוש עשרה תבות. כל תבה במין שופר. ראשונה לשקל ישנה זו. שנייה לשקל ישנה שעברה. שלישיית לכל מי שיש עליו קרבן שתים תורים או שניי בניוונה אחד עולה ואחד חטאת משליך דמיון לتبאה זו. רביעית לכל מי שיש עליו עולה הועוף בלבד משליך דמיון לتبאה זו. חמישית למי שהתנדב מעות לקנות עצים לערקה בהן. ששית למי שהתנדב מעות ללבונה. שביעית למי שהתנדב זהב לכפרת. שמינית לモתר חטאת כגון שהפריש מעות לחטאתו ולקח חטאת והותר מן המעות ישליך השאר לתוכה. תשיעית לモתר אשם. עשרית לモתר קני זבים וזבות ויולדות. אחת עשרה לモתר קרבנות נזיר. שתים עשרה לモתר אשם מצרע. שלוש עשרה למי שהתנדב מעות לעולה ביהמה: